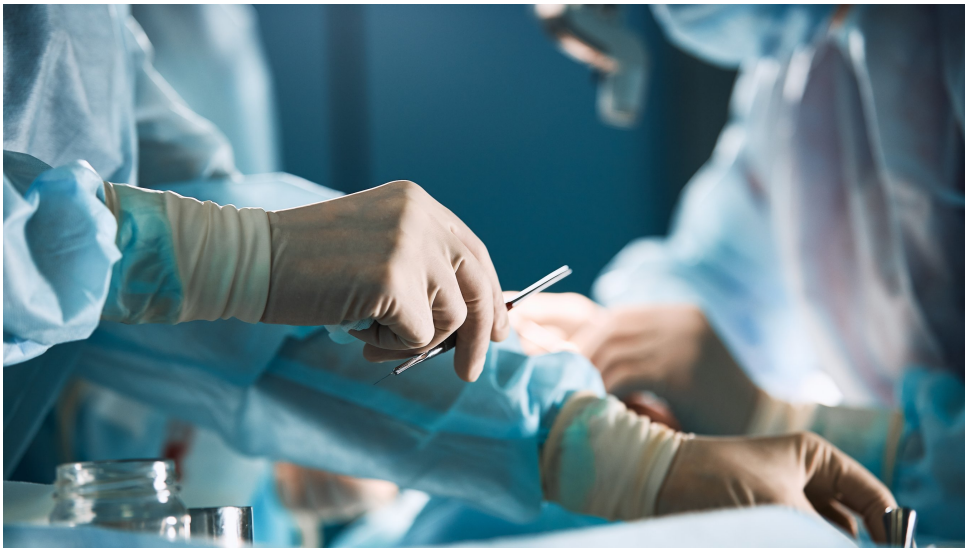
Oppfølging etter at taTME-metoden ble stoppet

Ukom

PASIENTSIKKERHET VED NYE KIRURGISKE OG INVASIVE METODER

Oppfølging etter at taTME-metoden ble stoppet

Publisert 8. februar 2022

ISBN 978-82-8465-021-0

Informasjon til pasientene i etterkant

Sykehusene vi har undersøkt oppgir at alle pasientene som ble operert med taTME-kirurgi, ble kontaktet i etterkant av operasjonen da det ble kjent at metoden ga økt risiko for komplikasjoner og tilbakefall av endetarmskreft. På bakgrunn av bekymringer fra deler av det gastrokirurgiske fagmiljøet rundt komplikasjoner og onkologisk resultat i forbindelse med taTME-kirurgi, sendte NGICG-CR et brev datert 14. januar 2019 til fagdirektørene ved de regionale helseforetakene der de frarådet bruk av taTME-kirurgi ved behandling av endetarmskreft i Norge (vedlegg 3). NGICG-CR ba om at brevet ble videreformidlet til aktuelle sykehus og avdelinger.

Oppslag i Dagens medisin i juni 2019 viser at helseminister Bent Høie ikke var fornøyd med informasjonen sykehusene ga til de 157 pasientene som var operert med taTME, og påla derfor de regionale helseforetakene å sende ut bedre pasientinformasjon (27). Saken om taTME måtte opplyses utførlig, og klagemuligheter og muligheten til å søke erstatning hos Norsk pasientskadeerstatning (NPE) måtte tydeliggjøres. Alle sykehusene har oppgitt at de sendte brev til de berørte pasientene der de opplyste om dette. På dette tidspunktet var sykehusene som utførte taTME-kirurgi, allerede kontaktet av de regionale fagdirektørene på vegne av NGICG-CR (januar 2019) med anbefaling om å stoppe taTME-metoden, samt anbefaling for hvordan de opererte pasientene skulle følges opp med kontroller.

Kvalitetsforbedring og læring

I Helse Vest og Helse Sør-Øst ble det gjennomført en intern gjennomgang rundt innføringen av taTME-metoden etter at den ble stoppet. Alle de aktuelle sykehusene ble involvert.

Utover dette framgår det av svarene fra sykehusene at kvalitetsforbedring og læring, i etterkant av at taTME-metoden ble stoppet, ble ulikt fulgt opp. Noen sykehus oppgir at det ble gjennomført interne møter og diskusjoner i det enkelte sykehus og i fagmiljøet i etterkant av hendelsen med taTME-metoden. Disse møtene er ikke referatført. Ett sykehus oppgir at erfaringene med taTME-metoden har medført en betydelig sterkere bevissthet omkring innføring av nye metoder generelt, men har ikke beskrevet nærmere hva dette innebærer i praksis. Et annet sykehus oppgir at de har involvert fagdirektør i spørsmålet rundt framtidig innføring av nye metoder og utstyr, men at det ikke er konkludert. To sykehus oppgir at de har opprettet forskningsutvalg på avdelingsnivå som vurderer og godkjenner nye metoder før innføring, og som setter i gang resultatovervåking.

Varsling av tilsynsmyndigheter

Ingen av sykehusene som hadde pasienter med alvorlige lokale tilbakefall eller komplikasjoner, svarer at de meldte fra om dette til Statens helsetilsyn eller fylkesmannen (nå statsforvalteren). Ett sykehus har oppgitt at de anmodet en pasient som fikk tilbakefall om å melde dette til Norsk pasientskadeerstatning (NPE).

Klager til Norsk pasientskadeerstatning (NPE)

De siste fem årene har Norsk Pasientskadeerstatning (NPE) utbetalt over 60 millioner kroner i erstatning til pasienter med kreft i tykktarm. NPE oppgir at forsinket diagnostikk og bruk av feil behandlingsteknikk eller -metode er blant de vanligste årsakene som er oppgitt rundt svikt i behandlingen.

NPE opplyser til Ukom at de så langt har mottatt tolv saker som handler om bruk av taTME-metoden. De tre første sakene ble meldt i henholdsvis mars og april 2019. Ti saker har til nå fått avslag, mens det i to saker er gitt delvis medhold. NPE oppgir at det er ulike årsaker til avslagene. Noen avslag er for eksempel begrunnet med at det på operasjonstidspunktet ikke var kjent at operasjonsmetoden taTME ga økt risiko for tilbakefall. Andre avslag begrunnes med at de sakene som omhandlet spredning av kreftsykdommen og lokale tilbakefall ikke var relatert til operasjonsmetoden.

Norsk pasientskadeerstatning (NPE)

NPE er en statlig etat underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. De behandler erstatningskrav fra pasienter som mener de har fått en skade etter behandlingssvikt i helsetjenesten. Saksbehandlingen er gratis (60).
NPE har tre forskriftsfestede oppgaver:

1. avgjøre om erstatningssøkere har krav på erstatning og fastsette størrelsen på erstatningen.
2. bidra med statistiske data til kvalitetsforbedring og skadeforebyggende arbeid i helsetjenesten.
3. informere om pasientskadeordningen til pasienter, helsetjenesten og publikum.

(Illustrasjon: Shutterstock)

Statens undersøkelseskommisjon
for helse-og omsorgstjenesten

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924